

DOEPAK

Du **P**AK Doe **P**AK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL Doe **P**AK Du **P**AK
Nr. 184a

●eren van Kasperl: een paashaas in de poppenkast

Zelf eens proberen? Weer zo'n fraaie prent van het *Poppenspe(e)lmuseum*. Vrolijk gluurt de Duitse *Kasperl* in de paasmand. Net als de oud-Hollandse *Jan Klaassen* heeft hij een grote neus. Op zijn hoofd zit een lange puntmuts met aan het uiteinde een belletje. Kijk maar op het kalenderplaatje hierboven. Met de *paashaas* gaat Kasperl op pad om gekleurde ●eren te verstoppen.

Zoek in het *poppentheater-abc* naar de stamvader van de hoofdpersoon in de Europese volkspoppenkast. In zijn Italiaanse naam is een woord te herkennen dat 'kuikentje' betekent. Het kostuum van deze figuur is geheel wit. Het bestaat uit een wijd hemd, een grote broek en een muts waarvan de top naar voren valt.

Zijn naam luidt? **Petroesjka*, de Russische Jan Klaassen. **Pulcinella*, gemaskerde stang- en handpop uit Napels. **Pinocchio*, langneuzige pop die mens wordt.
*Naam: Stuur het *antwoord* naar het museum. De goede inzenders ontvangen een fraaie paaskaart.

Wil je nog meer te weten komen over het poppenspel? Maak dan een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs, waarbij je ook nog eens kans maakt op een vrolijke poppenstrip. Op www.poppenspelmuseum.nl en www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 vind je informatie over het *museum*, de thema-exposities en de collectie. Het *poppentheater-abc* geeft uitleg over tal van poppentheatertechnieken, -attributen, -figuren en -personen. Extra informatie: audiovisuele presentatie *Traditionele volkspoppentheater technieken, -figuren en -attributen*.
Zie: vimeo.com/27862356 en www.youtube.com/watch?v=T30HWwHZmZE (deel 1), deel 2, deel 3, deel 4 en deel 5.

Illustratie 'Kalendarium': R. Heinrich ©. Impressum: M. Müller u. Söhne/Sachsenverlag (Leipzig/Dresden, 1947). Poppenkastfiguur: Kasperl(), *Hohnsteiner stijl*. Kunstenaar: Theo Eggink. Kostuum: Elisabeth Grünwald. Publicatie op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl: klik op de *vet* gezette en cursieve woorden voor hyperlinks. Concept en tekst: *Otto van der Mieden* © (2012).

Veel plezier en *applaus*.

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijt uit.

